

Počítačové hry a ich vplyv na dieťa

Do takmer všetkých oblastí nášho života prenikli nové informačné technológie, vrátane počítačov. Väčšina ľudí už musí, aj kvôli možnosti uplatneniu sa na trhu práce poznať, vedieť používať rôzne programy, aplikácie počítača. Nie je preto prekvapením, že sa počítač dostal aj do života detí a žiakov, pričom prvé stretnutia sa uskutočňujú prostredníctvom PC hier. PC hry by sme mohli definovať ako interaktívne programy, vytvorené pre zábavu, distribuované prevažne na DVD nosičoch.

Príťažlivosť PC hier môžeme vidieť vo viacerých aspektoch:

- vyžadovanie rozličných a odlišných schopností (manuálna zručnosť, rýchle reflexy, taktická obratnosť, priestorová predstavivosť, hospodárenie a plánovanie ...)
- kombinácia vlastností rôznych médií (komiksy, filmy, televízia, stolové hry ...)
- možnosť venovať sa svojmu hobby, splniť si sny vo virtuálnom svete
- v uspokojovaní potrieb (súťaživosť ...)

Typy PC hier

Virtuálny svet je veľmi bohatý a pestrý. Práve jeho rozmanitosť je takisto lákadlom pre žiakov a mládež. PC hry ponúkajú náplň k rôznym, nespočetným záujmom žiakov. V PC hrách sa simulujú rôzne športové podujatia, alebo vedú vojenské bitky. Niekde stojí v popredí takýchto hier stratégia a taktika, inokedy hrubá sila a násilie.

PC hry by sme mohli podľa ich zamerania rozdeliť nasledovne:

a) dobrodružné hry / Adventures - obsahom týchto hier sú hádanky, tajomné príbehy,

b) akčné hry / Ego-Shooter /First-Person-Shooter - v tomto žánri ide hlavne o zneškodnenie nepriateľa. Sú to hry v ja - perspektíve, často s násilným a agresívnym obsahom. V médiách majú prívlastok -

Killerspiele.

c) strategické hry / Strategies – RTS, RPG - príbeh v týchto hrách sa odohráva väčšinou v minulosti, vyžadujú logické a strategické myslenie hráčov.

d) rolové hry / MMORPG hry – hrajú sa prostredníctvom internetu, hráč si vytvorí avatara, prostredníctvom ktorého zažíva spolu s ďalšími hráčmi dobrodružstvá.

e) športové hry

f) didaktické hry – odlišujú sa od ostatných druhov hier najmä svojim obsahom, nakoľko boli do nich vnesené náučné prvky. Cieľom týchto hier je žiakom pomôcť pri vzdelávaní a učení v rôznych oblastiach, ako je napr. matematika, cudzie jazyky, prírodovedné predmety.

g) iné ...

Čo sú to „**Killerspiele**“? Týmto nemeckým pojmom sa označujú PC hry s násilným a agresívnym obsahom, ktoré niektorí jedinci laickej ako aj odbornej verejnosti obviňujú za narastajúce prejavy agresivity žiakov na školách

Pozitívne a negatívne stránky PC hier

Ako asi každá vec na našej planéte, tak aj čas strávený hraním PC hier má na žiakov pozitívne ako aj negatívne účinky.

Za pozitíva hrania hier môžeme považovať:

- PC hry naučia dieťa, žiaka spustiť počítač, spustiť program, poradiť si ak niečo nefunguje, vyznať sa aj bez školenia, či manuálu
- PC hry rozvíjajú jazykové a komunikačné schopnosti žiakov. Väčšina PC hier vychádza v cudzom jazyku (anglický, nemecký, ...), takže rozumieť cudzej reči je podmienkou, aby hráč porozumel deju hry a vedel v nej interagovať, čo žiakov môže motivovať k zdokonaľovaniu sa v cudzom jazyku.
- Hry rozvíjajú rôzne schopnosti ako je pamäť, pohotovosť, schopnosť rýchlo sa rozhodnúť, priestorové videnie.
- Často vzrastá sebavedomie u detí, ktoré úspešne prekonali nejakú prekážku v hre. U detí sa tiež posilňuje logické a strategické myslenie, ako aj koncentrácia počas hrania.
- PC hry pomáhajú odbúravať stres z vyučovania, zabudnúť na problém, oddýchnuť si.
- PC hry umožňujú žiakom vytvoriť si morálny kompas, osvojiť si hodnotový rebríček, učia ich rozoznávať medzi dobrom a zlom, nakoľko dej mnohých hier už nie je lineárny.

PC hry poskytujú v mnohých prípadoch možnosť voľby, rozhodnúť sa či budú v priebehu hry vystupovať priateľsky, alebo si zvolia cestu zla.

Negatívne stránky sú nasledovné:

- Násilné PC hry zvyšujú tep, krvný tlak, hladiny adrenalínu a testosterónu. Počas hry je fyziologický stav hráča podobný stavu osoby počas boja.
- Hranie takýchto hier zvyšuje hráčovo vnímanie nepriateľstva zo strany jeho blízkych. Názor, že okolitý svet je nepriateľskejší, vyúsťuje do agresívnejšieho správania detí, depresie, negatívneho sebnámania a odmietania spoločnosti.
- Ďalším negatívom je sociálne riziko počítača. Dieťa, žiak odkázaný len na počítač môže byť ochudobnený o životne dôležité skúsenosti.
- Časté a pravidelné hranie môže viesť k vytvoreniu závislostí. V ojedinelých prípadoch pravidelné hranie – bez prestávok môže viesť dokonca k smrti.

Negatívne dôsledky pedagogicky neusmerneného hrania počítačových hier:

- ochudobňovanie reči a jej vulgarizácia (hlavne počítačové herne),
- neurotizmus,
- propagácia násilia,
- utváranie predsudkov,
- dočasná (úplná) strata záujmu o okolitý svet,
- dočasná (úplná) strata kontaktu s okolitým svetom,
- oslabenie vôľových schopností,
- oslabenie schopnosti empatie,
- rozvoj komplexu moci,
- strata objektívneho posudzovania reality,
- strata prosociálnosti

Dotazník - som už závislý od PC hier

1. *Máš doma počítač?*
2. *Hrávaš hry každý deň?*
3. *Kolko minút, kolko hodín denne?*
4. *Kolko cez víkend?*
5. *Uprednostňuješ hranie pred priateľmi?*
6. *Keď hráš, cítiš nejaké zdravotné problémy?*
7. *Spôsobuje ti hranie problémy so spánkom?*
8. *Keď prehráš máš pocit, že sa musíš vrátiť ku hre?*
9. *Zanedbávaš pre hru svoje povinnosti v škole, doma?*
10. *Vieš si predstaviť svoj voľný čas bez počítačových hier?*

Použitá literatúra:

M. Zelina, M. Zelinová, A. Janovská, J. Varmuža: *Ako zmeniť sám seba*, OG-Vydavateľstvo Poľana, s.r.o. Bratislava 2007

KINČÍK, J. : *Násilie v počítačových hrách*

<http://edi.fmph.uniba.sk/~winczer/SocialneAspekty/KincikNasilieVPocitacovychHrach.htm>.

MOZOLOVÁ, D. : *Vplyv počítačových hier na dieťa*. 12.6.2008.

http://povodna.rodinka.sk/user/view_page.php?page_id=589616. Navštívil dňa 26.5.2010.

<http://babetko.rodinka.sk/fotime-netujeme/internetujeme/vplyv-pocitacovych-hier-na-dieta/>

<http://www.novinky.cz/zena/deti/218535-jak-nasili-v-televizi-a-pocitacovych-hrach-ovlivnuje-psychiku.html>

Zdroje obrázkov:

<http://www.novinky.cz/zena/deti/218535-jak-nasili-v-televizi-a-pocitacovych-hrach-ovlivnuje-psychiku.html>